

General Certificate of Secondary Education
2023

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--	--

Stair

Aonad 2:
Staidéar Imlíne

[GHR21]

GHR21

DÉ CÉADAOIN 7 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

1 uair 15 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo agus ar leatháin bhreise ar bith.

Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo – is féidir go mbeidh níos mó spáis ann ná mar atá de dhíth ort. Tá línte breise curtha leis an leabhrán má tá níos mó spáis de dhíth ort.

Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach ná ar leathanaigh bhána.

Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**

Freagair **gach** ceist i Roinn A agus **dhá** cheist i Roinn B.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 60 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeist **6(a)** nó **6(b)** i Roinn B.

13633.05

20GHR2101

Roinn A

Freagair gach ceist

Baineann na ceisteanna seo a leanas leis na léirmhínithe difriúla ar ghníomhartha an APSS (*USSR*) in Oirthear na hEorpa agus an tionchar a bhí acu ar chaidreamh idirnáisiúnta, 1956–1968.

- 1 Déan staidéar ar **Foinse A** thíos agus freagair an cheist a leanann:

Foinse A: Óráid le Nikita Khrushchev, ceannaire an APSS, in 1956

Creidim gur fear iontach amhrasach a bhí in Stalin. Shíl seisean gur namhaid a bhí i ngach duine. Bhain sé úsáid as modhanna antoisceacha lena chinntiú go dtabharfadh daoine tacaíocht dó: foréigean, fórsa agus céasadh. Ba mhínic a sháraigh Stalin dlíthe. Gabhadh na mílte agus cuireadh a lán chun báis gan triail, agus chruthaigh sin eagla san APSS. Bhí na coireanna seo a rinne Stalin in éadan a naimhde, ach chomh maith leis sin, rinneadh coireanna in éadan daoine nach ndearna coir ar bith in éadan an Pháirtí Chumannaigh ná an rialtais Shóivéadaigh.

Cad é a insíonn **Foinse A** dúinn faoi dhearcadh Nikita Khrushchev maidir le gníomhartha Stalin in Oirthear na hEorpa?

---

[4]

Bain úsáid as na línte thíos má tá siad de dhíth.

[Tiontaigh an leathanach

13633.05

20GHR2103

- 2 Déan staidéar ar **Fhoirse B** agus ar **Fhoirse C** thíos agus freagair na ceisteanna a leanann:

Foirse B: An dearcadh a bhí ag Uachtarán na hUngáire agus é ag labhairt in 2006 faoi imeachtaí san Ungáir in 1956. Thug a theaghlach tacaíocht don éirí amach in 1956

Leathchéad bliain ó shin, d'éirigh muintir na hUngáire amach in éadan na gcumannach agus ionradh na Sóivéadach. In 1956, bhí an Ungáir ag troid ar son saoirse agus le teacht slán. Roimh an éirí amach bhí caighdeán mhaireachtála íseal agus cuireadh an bia a tháirg muid chuig an APSS. Duine ar bith a cháin an córas, thiocfadh leo a bheith ag dúil le cuairt ó na póilíní rúnda. Ar feadh coicíse bhí dóchas ann, ansin cuireadh an t-éirí amach faoi chois. Maraíodh na mílte agus d'imigh na céadta eile ón Ungáir. Tragóid a bhí ann do mhuintir na hUngáire, ach chomh maith leis sin d'fhág sé ding i mbród an APSS mar go spreagfadh sé réabhlóid den chineál chéanna sa tSeicslóvaic in 1968.

Foirse C: Dearcadh cheannaire Pháirtí Cumannach na hUngáire agus é ag labhairt in 2010

Is córas maith é an cumannachas. In 1956 san Ungáir, bhí obair ag gach duine, thiocfadh le gach duine foghlaim, agus bhí deiseanna ag gach duine. Rinneadh roinnt meancóg san Ungáir agus chríochnaigh daoine i bpríosúin, ach níor chóir dúinn dearmad a dhéanamh de bhuntáistí riail na gcumannach. Bhí na milliúin ag obair nach mbeadh obair ar bith acu gan í. Ba de chúlra bocht é m'athair agus i ndiaidh an Dara Cogadh Domhanda bhí sé in ann post maith a fháil san Ungáir mar gheall ar an Pháirtí Chumannach agus riail na Sóivéadach.

(a) Tugann **Foinse B** agus **Foinse C** dearcthaí difriúla maidir le himeachtaí san Ungáir in 1956.

Mínigh **dhá** dhóigh a bhfuil difríocht idir na dearcthaí seo.

1. _____
_____
_____
_____ [2]

2. _____
_____
_____
_____ [2]

(b) Mínigh **aon** fháth **amháin** a bhfuil na dearcthaí i **bhFoinse B** agus i **bhFoinse C** difriúil.

_____
_____
_____
_____ [2]

Bain úsáid as na línte thíos má tá siad de dhíth.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

[Tiontaigh an leathanach

Roinn B

Freagair ceist 5 agus ceachtar acu ceist 6(a) nó ceist 6(b)

5 Cuir síos ar **dhá** chúis le hionsaithe 11 Meán Fómhair in 2001.

1. _____
_____
_____
_____ [2]

2. _____
_____
_____
_____ [2]

Bain úsáid as na línte thíos má tá siad de dhíth.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Freagair **ceachtar acu** ceist **6(a)** nó ceist **6(b)**

Ceachtar acu

- 6 (a)** Mínigh cén dóigh a ndeachaigh imeachtaí san Eoraip i bhfeidhm ar an chaidreamh idir SAM agus an APSS idir 1945 agus 1949.

Bain úsáid as na treoirí seo a leanas i do fhreagra. **Ní mór** duit úsáid a bhaint as do chuid eolais féin fosta.

- Eagla an APSS agus an Cuirtín Iarainn
- Eagla SAM: Dúnghaois Truman agus Plean Marshall
- Imshuí Bheirlín agus Aeraistriú Bheirlín, 1948 go 1949

[22]

Nó

- (b)** Mínigh cad chuige ar chaill an APSS smacht ar Oirthear na hEorpa idir 1985 agus 1991.

Bain úsáid as na treoirí seo a leanas i do fhreagra. **Ní mór** duit úsáid a bhaint as do chuid eolais féin fosta.

- Beartais Gorbachev: Gleasnast (*Glasnost*) agus Peireastráice (*Perestroika*)
- Imeachtaí in Oirthear na hEorpa, 1985 go 1991
- Balla Bheirlín agus athaontú na Gearmáine, 1989 go 1990

[22]

[Tiontaigh an leathanach

Sources

Source A.....© Adapted from 'The Modern World (GCSE History)' by Tony Lancaster, Derek Peale, pg 199, Causeway Press Ltd (1996) ISBN 978-1873929056

Source B.... © Adapted from 'Hungary divided over Janos Kadar and his legacy' - BBC News www.bbc.news.co.uk

Source D....Adapted from © 'Heinemann History: The World since 1914, Joe Scott, 1st edition, page 138, (1989) ISBN 978-0435310325

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Roinn A	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
Roinn B	
5	
6	

Marc Iomlán	
-------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

13633.05

20GHR2120